

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

26.07.2022

Київ

№ 222/02

Про затвердження Інструкції
щодо дій персоналу НАУ у разі
виникнення надзвичайних ситуацій

На виконання Кодексу цивільного захисту України, Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013р. №819

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію щодо дій персоналу Національного авіаційного університету у разі виникнення надзвичайних ситуацій (далі - Інструкція), додається.
2. Деканам факультетів, директорам інститутів та керівникам структурних підрозділів НАУ забезпечити вивчення та неухильне виконання даної Інструкції особовим складом та здобувачами вищої освіти.
3. Начальнику центру медіакомунікацій Бондареву О.С. розмістити Інструкцію на офіційному сайті НАУ.
4. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з організаційно-правової та безпекової діяльності Юлдашева С.О.

Ректор

Максим ЛУЦЬКИЙ

020058

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ НАУ

26.07.2022 № 002/02

Інструкція
щодо дій персоналу Національного авіаційного
університету у разі виникнення надзвичайних ситуацій

Розділ І. Загальні правила поведінки

Якщо Ви потрапили до події пов'язаної з загрозою та виникненням надзвичайної ситуації соціального та воєнного характеру то необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт) що засвідчує особу, відомості про групу крові своєї та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності старатися як найменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатопверхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, перестарілим людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покидати цей район;
- посилювати увагу і за можливості, також залишити цей район, у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- якщо невідомі вам особи не орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, не характерна зовнішність, протиправні і провокативні дії, (проведення незрозумілих робіт тощо) необхідно негайно інформувати органи правопорядку, місцевої влади, військових;
- у разі потрапляння у район обстрілу необхідно сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу, (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища і укриття – лягти на землю головою в сторону, протилежну вибухам. Голову прикрити руками (за наявності, для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку за необхідності військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо) постаратися з'ясувати та зберегти як найбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що Ви самі або близькі Вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Розділ ІІ. Організація захисту студентів, персоналу та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації соціального та воєнного характеру

Можливі надзвичайні ситуації та висновки з оцінки обстановки, яка може скластися.

У місцевості, де розташований Національний авіаційний університет, згідно з обліком фізико-географічних особливостей, довголітніми спостереженнями за епідеміологічною, метеорологічною обстановкою, аналізом наявності потенційно небезпечних для населення підприємств та споруд поблизу університету можливо передбачити виникнення таких надзвичайних ситуацій:

- радіоактивне забруднення та зараження місцевості у разі аварії на АЕС;
- зараження сильнодіючими отруйними речовинами при виникненні аварії з викидом аміаку (хлору та інше) від університету, або на залізниці (автотранспорті) при перевезенні СДОР, розташованих в 1,5 км.;
- пожежі на об'єктах Національного авіаційного університету або на об'єктах студмістечка;
- катастрофічне затоплення при зруйнуванні греблі Київської ГЕС;
- епідемії;
- стихійні лиха, спричинені явищами природи (снігові бурі, смерчі, урагани та інше);
- при загрозі терористичних актів на території університету;
- надзвичайних ситуацій військового характеру;
- при виникненні біологічної небезпеки.

Про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення та інших видів небезпеки університет отримує оповіщення від місцевого штабу цивільного захисту м. Києва по радіо, телебаченню і, можливо, через друковану пресу, якщо дозволяє час.

1. При аварії на АЕС

Отримавши повідомлення від Штабу ЦЗ «Увага! Говорить штаб цивільного захисту! Громадяни! Сталася аварія на АЕС. В місті очікується випадання радіоактивних опадів. Населенню міста необхідно знаходитися в приміщенні, провести додаткову герметизацію житлових приміщень та продуктів харчування. Прийняти йодистий препарат. У подальшому діяти відповідно до вказівок штабу ЦЗ», необхідно:

- оповістити працівників про аварію та можливе радіоактивне забруднення місцевості і поставити завдання по організації захисту студентів та працівників університету від ураження;
- укрити студентів та працівників університету в захисній споруді, яка є: при відсутності ЗС або неможливості зайняти ЗС укрити в приміщенні та провести додатково його герметизацію (затулити вікна, двері, горища, димохід та заклеїти в них щілини);
- організувати прийняття йодистого препарату та його видачу;
- здійснити прогнозування радіаційної обстановки за даними Штабу ЦЗ університету;
- ввести режим радіаційного захисту;
- провести додатково герметизацію продуктів харчування та питної води;
- організувати евакуацію працівників і членів їхніх сімей згідно зі вказівками штабу ЦЗ.

Відповідальні: Комісія з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту Національного авіаційного університету, адміністрація студмістечка, адміністрація корпусів університету.

2. При аварії на підприємстві з викидом сильнодіючих отруйних

речовин (СДОР)

Отримавши повідомлення від штабу ЦЗ м. Києва про аварію на хімічно-небезпечному об'єкті з викидом аміаку (хлору та інше) та небезпеку хімічного зараження, необхідно організувати, а саме:

- негайно оповістити працівників університету та організувати виведення студентів із зони зараження у безпечне місце;
- укрити студентів у приміщенні в разі неможливості негайно вийти із зони зараження, провести додаткову герметизацію приміщення;
- провести додатково герметизацію продуктів харчування та питної води;
- евакуювати студентів у безпечне місце після проходження первинної хмари забрудненого повітря, якщо евакуацію не проведено до того;
- виявити уражених студентів та надати їм медичну допомогу; у разі необхідності-направити до лікарні.

Відповідальні: Комісія з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту Національного авіаційного університету, адміністрація студмістечка, адміністрація корпусів університету.

При забрудненні ртуттю, її парами:

- негайно повідомити штаб ЦЗ району (міста) та Державну санітарно-епідеміологічну службу;
- вивести студентів із забрудненої території та виключити доступ до неї;
- зробити механічне вилучення ртуті (збирання вакуумом, відсмоктувачем);
- організувати демеркуризацію і санітарний контроль за її проведенням - утримання парів ртуті в повітрі приміщення після демеркуризації не більш 0,0003 мг/м куб;
- організувати, двічі з інтервалом у 7 днів, повторний контроль утримання парів ртуті;
- дозволити знаходитися в приміщенні після дозволу місцевої адміністрації.

Відповідальні: Комісія з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту Національного авіаційного університету, адміністрація студмістечка, адміністрація корпусів університету.

3. При виникненні пожежі в приміщенні університету:

- негайно викликати пожежну службу за телефоном 101;
- організувати евакуацію студентів та працівників у безпечне місце згідно зі схемою евакуації при пожежі;
- відключити електрику, газ, організувати винесення майна у безпечне місце та його надійну охорону;
- проконтролювати, щоб усі студенти та працівники були евакуйовані із зони пожежі в безпечне місце;
- організувати гасіння пожежі наявними первинними засобами пожежогасіння до прибуття пожежної служби;
- організувати зустрічі пожежних підрозділів.

При рятуванні потерпілих із охопленого полум'ям приміщення та гасінні пожежі дотримуватися таких правил:

1. перш ніж увійти у приміщення, що горить, накрийтесь з головою мокрим покривалом,
2. відчиняти двері в задимлене приміщення обережно, щоб запобігти спалаху полум'я від швидкого приливу свіжого повітря, відчиняючи двері, знаходитися з боку по

ходу дверного полотна;

3. в сильно задимленому приміщенні рухатися, зігнувшись або поповзом;
4. для захисту від чадного газу дихати через зволожену тканину.

Пам'ятайте:

- якщо на вас зайнявся одяг-лягайте на землю і, перекочуючись, збийте полум'я, бігти не можна - це ще більше роздмухає полум'я;
- побачивши людину в охопленому полум'ям одязі, накиньте на неї пальто, плащ або покривало і щільно притисніть, на місце опіку накласти пов'язку та відправити в лікарню;

4. При загрозі виникнення затоплення (катастрофічного затоплення)

Отримавши повідомлення про загрозу затоплення від Штабу ЦЗ, необхідно:

- зібрати працівників, проінформувати їх про обстановку та поставити завдання відповідно до розпорядження Штабу ЦЗ;
- видати попереднє розпорядження щодо організації усіх видів забезпечення можливих дій;
- погодити з місцевим штабом ЦЗ послідовність та порядок евакуації із зони затоплення;
- зосередити на другому поверсі м'який інвентар та наочне приладдя;
- відключити електрику, газ, воду;
- евакуювати студентів, працівників і членів їхніх сімей.

5. При снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах

Отримавши попередження про можливі стихійні лиха, необхідно:

- сповістити працівників про обстановку та поставити завдання відповідно до розпорядження Штабу ЦЗ;
- організувати герметизацію приміщень;
- організувати укріплення окремих елементів будівлі;
- підготувати засоби аварійного освітлення;
- створити запас питної води та продуктів харчування;
- у час бурі або інших стихійних лих заборонити вихід із приміщення;
- доповісти керівнику НАУ про наслідки стихійного лиха.

6. Отримавши повідомлення про загрозу здійснення терористичного акту на території університету НЕОБХІДНО:

- з'ясувати обстановку;
- довести отриману інформацію про загрозу скоєння теракту до свого керівника та сусідів;
- закрити крани газо-, водопостачання, відключити електроприлади та обладнання.
- підготуватись до можливої евакуації;
- зберігаючи рівновагу, точно і беззастережно виконувати рекомендації органів цивільного захисту, працівників органів правопорядку;
- не втрачати пильності, якщо ви помітили підозрілих людей, невідомі підозрілі предмети або речовини чи речі - негайно повідомити працівників органів правопорядку;
- прибрати із приміщень, балконів легкозаймисті, пожежо- вибухонебезпечні речовини.

У разі виявлення вибухонебезпечного предмету або надходження інформації про «мінування, закладення вибухівки» НЕОБХІДНО:

- ні за яких обставин не торкатися до знахідки!
- негайно огородити місце, де знаходиться вибухонебезпечний предмет, позначити його та заборонити прохід у небезпечну зону.
- викликати оперативну службу порятунку ДСНС України (тел. 101), поліцію (тел.102).
- якщо вибухонебезпечний предмет виявлено в приміщенні необхідно негайно залишити приміщення.

7. При виникненні надзвичайних ситуацій епідемічного характеру

У разі виникнення і розповсюдження групових та масових інфекційних захворювань необхідно:

- забезпечити виконання заходів, рекомендованих органами охорони здоров'я по профілактиці попереджень інфекційних захворювань;
- посилити контроль за дотриманням гігієни та протиепідемічного режиму у групах та станом здоров'я студентів з метою активного виявлення хворих;
- забезпечити захист продуктів харчування та питної води від зараження;
- організувати лабораторну перевірку питної води та продуктів харчування, що є;
- щоденно проводити дезінфекцію приміщення, звернути особливу вагу на побутові об'єкти;
- посилити контроль за регулярним профілактичним обстеженням працівників їдальні.

Відповідальні: Комісія з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту Національного авіаційного університету, адміністрація студмістечка, адміністрація корпусів університету

8. Дії вразі надзвичайних ситуацій військового характеру.

Отримавши повідомлення «Повітряна тривога» Персоналу університету НЕОБХІДНО НЕГАЙНО:

- **вимкнути електроприлади, освітлення;**
- **перекрити крани газу – водопостачання;**
- **взяти документи, особисті речі і перейти до укриття, які розміщені навчальних корпусах №1, 3,4,7,8,12 , гуртожитках № 1, 8,12,13, Медичному центрі, Центрі харчування та Центрі культури і мистецтв.**

На шляху до укриття, а також при вході в них необхідно дотримуватися спокою і порядку, допомагати молодшим дітям, старим і інвалідам.

Отримавши повідомлення «Відбій повітряної тривоги» Персоналу університету необхідно залишити укриття та в подальшому діяти відповідно до вимог керівництва.

Якщо на території університету почалася стрілянина Персонал університету **ПОВИНЕН:**

- при першій можливості залишити місце ведення бойових дій. Мати при собі документи;
- якщо це неможливо, вивісити на будинку плакат: «Тут мирні мешканці», зробити запас продуктів харчування і води;
- уточнити місце, де вам може бути надана медична допомога;
- лягти на підлогу під вікно, пересуватись можна тільки повзком;
- не підходити до вікон;
- не спостерігати за ходом бойових дій;
- не стояти чи перебігати під обстрілом;

- не конфліктувати з озброєними людьми;
- не носити армійську форму або камуфльований одяг;
- не демонструвати предмети, схожі на зброю;
- не підбирати залишені зброю та боеприпаси;
- якщо перестрілка застала вас на вулиці та негайно ляжте на землю, якщо по вас не стріляють то спробуйте зайняти найближче укриття (канаву, яму), переповзть під бетонний бордюр.

Слід пам'ятати, що в зоні бойових дій, внаслідок застосування авіації, артилерійських систем, стрілецької зброї, населенню загрожує, насамперед, пряме ураження, що може призвести до гибелі, тяжких поранень, контузій, опіків тощо.

Крім того, по-перше, виникають вторинні фактори ураження внаслідок руйнування будівель і споруд, виникнення пожеж, аварій на потенційно – небезпечних об'єктах господарювання.

По-друге, на території, де ведуться (велись) бойові дії, можуть залишатись боеприпаси, що не розірвалися, міни та інші замасковані вибухові пристрої.

9. Дії населення при виникненні біологічної небезпеки

В осередку біологічного зараження необхідно виконувати наступні дії:

- Уникайте паніки. Слухайте повідомлення органів влади з питань надзвичайних ситуацій.
- У жодному разі не торкайтеся до можливих об'єктів біологічного зараження, якими можуть бути будь-які предмети довкола вас.
- Захистіть себе від нападу комах додатковим одягом, целофаном, іншими підручними засобами
- Негайно сховайтеся в укриття (максимально повітронепроникне приміщення) або зменште можливість проникнення повітря у приміщення, де ви перебуваєте: щільно зачиніть вікна, двері, фрамуги, вентиляційні отвори, герметизуйте липкими стрічками, змоченими водою тканиною, папером.
- Надягніть засоби індивідуального захисту органів дихання (ватно-марлеві пов'язки, респіратори, медичні маски, протигази). За наявності одягніть захисні окуляри.
- Використайте найпростіші засоби захисту шкіри (одяг, гумові рукавиці), взуття (бажано гумове).
- По можливості негайно покиньте зону біологічного забруднення. Виходьте із зони у зазначеному для евакуації напрямі, перпендикулярно до напрямку вітру та обходьте тунелі, яри, лощини — в низинах може бути висока концентрація збудників.

Проректор з організаційно-правової та безпекової діяльності

Сергій ЮЛДАШЕВ

Г.в.о. начальника відділу цивільного захисту, пожежної, техногенної та екологічної безпеки

Олег МИТРОФАНОВ